

Silmitsi kahe Euroopaga

Lufthansa brošüüris seisab, et Strasbourg oli veel kakskümmend aastat tagasi pisut ülekasvanud, kuid võrreldes muu Euroopaga liigagi vaikne „küla” Prantsusmaa ja Saksa piiril. Nüüd on aga mõned usumatult ambitsioonikad projektid lausa katapulteerimas Strasbourgiga kahekümne esimesse sajandisse. Kakskümmend viis Kärkla Ühisgümnaasiumi õpilast ja kolm õpetajat teenisid välja harukordse võimaluse olla selles imeliselt kaunis kevadises linnas just Euroopa Liidu ja Rooma lepingu viiekümnenda juubeli nädalal märtsi lõpus. Ja mitte lihtsalt olla, vaid esindada Euroopa Parlamendis väikest Eestimaad 27 Euroopa Liidu riigi noorte seas. Kõik see sai teoks Euroscola projekti toel. Euroscola ongi noorte kokkusaamisvõimalus Europarlament õpilastele. Valiku, kes sinna saavad, teeb iga liikmesriigi büroo. Kärkla sai selle kutse teisel katsel ja ma olen kindel, et ennekõike inglise keele õpetajate M. Tikka ja D. Liivati aastatepikkuse projektipõhise lisakeeleõppe ja õp. H. Padu „poliitikatundide” eest. Ehkki õo enne parlamendipäeva jäi sõidukeerukuste tõttu hiidlastele mõnevõrra napiks, pühkis uus kogemus ja ärevus hommikuune silmist. Turvakontrolli suures Louise Weissi nimelises hiigelhoones algas lõbusalt. Õpetajatele näidati Eesti saadikute pilte ja küsiti, kas te neid inimesi tunnete. Üllatusena kostusid turvamehe suust prantsusepärast nii müsöö Savii (Savi), Taraan (Tarand) kui madam Oviiri nimed. Ehk oli üllatav seegi, et õpilased ja õpetajad lahutati kohe üksteisest ja nii kogu päevaks. Kõik pidid ise hakkama saama. Parlamendisal mõjus oma ligi 1000 kohaga imposantselt. Iga kooligrupp sai tutvustuseks ühe minuti. Kasutada võis nelja keelt: inglise, prantsuse, saksa ja hispaania. Tõlge nimetatud keeltesse teiste jaoks oli läbi kõrvaklappide samuti olemas. Etteasteid oli patriootlikke, tervitusi edastavaid, koolile või piirkonnale keskenduval, oma maad või Euroopa Liitu ülistavaid. Veroonika, kes Kärclat esindas, rõhutas väikesel saarel elamise võlu, kus tuntakse üksteisest juba lapsest saadik ja kus koolist lahkudes istutatakse mälestuseks puu. Seejärel ootasid euroametnikud õpilaste küsimusi ja neid tuli küllaga. Torkas silma, et kohaletulnute seas olid ka tõelised tulevased poliitikud, kes juba nüüd osavalt žestikuleerisid ja aktiivse osalusega domineerisid. Saalis käis mängu või elumäng-täpselt ei saanudki aru. Õpiti selgeks hääletamine ja istungi ettevalmistamine. Viimane algas pärast lõunasööki ja aktiivsust nõudvat Euromängu. Kuna seekord oli kohal üle 600 noore, töötas igas töörühmas umbes Eesti riigikogu jagu inimesi. Kõigil oli kasutada oma väike saal. Valiti istungite juhatajad, spiiikrid ja asuti teemade kallale nagu Piirideta Euroopa, Rahuaeg-koostöö algus, Euroopa koht maailmas jms. Milline see teema ka polnud, võtsid noored sõna neid erutavates teemades, milleks olid identiteedi, raha, reisimise ja muu sellisega seotu. Küsisin päeva lõpus mõnelt meie tütarlapselt, et kuidas siis oli. Kümnendikud ütlesid ausalt, et vahepeal „jooksis juhe ikka täiesti kokku” Ja see on ka arusaadav: võõras keelekeskkonnas, võõras kultuuriruumis võõraste inimeste keskel olles võib seda kergesti juhtuda. Nii need kogemused kild-killu haaval ju tulevadki. Uusi vestluspartnereid tuli leida ka Euromängus, milles moodustati neljaliikmelisi võistkondi, kes saadi kokku eri keeli rääkivaid inimesi otsides. (Küsimused vajasisid tõlkimist) Neli parimat võistkonda kutsuti hiljem kogu seltskonna ette (ühes ka Hiiu tüdruk Kerli) ja nende seast selgitati veel kõige parem üksikteadja, kelleks osutus koolitüdruk Irimaalt. Päev kulus usumatult ruttu. Ka õpetajad mängisid Euromängu ja küsisid küsimusi, diskuteerisid. Üks Hollandi õpetaja ütles, et nende noortel ei ole väga suurt huvi Euroopa Liidu asjade vastu ja küsis, kuidas mujal on. Noored ei taha valima minna, arvamust avaldada-väitsid mitmed teisedki õpetajad. Samas tunnustati, et ilmselt on sellisel Euroscolal suur roll, et senist suhtumist parandada. Kui aga noortelt küsiti, kas parlamendiistungid võiksid olla ühes keeles, oli enamus neist vastu, hoolimata selgitustest rahakulutuste kohta parlamenditöös. Võimalik identiteedi kadumine oli paljudele tõsiseks

mureks. Hämastama pani aga tõsiasi, et paljud kohaletulnud olid ka Euroopa Liidu laienemise vastu. Suminat tekitas diskussioon kommunismist, mille headust üks inglane tõeliselt tõestada püüdis. Sellele oponeerisid postsotsialistlike riikide esindajad. Peale pikka, põnevat, kuid väsitavat parlamendipäeva said Kärkla noored ühe lisapäeva linnaga tutvumiseks. Keskaegse katedraali imelised skulptuurid ja vitraazid, paadisõit Illi jõel, Petite France`i linnaosa eriline miljöö, tänavakohvikud, kaldapealsed, õitsvad magnooliad ja forsüütiad ning sõbralikud naeratavad prantslased-kõik see jäi südamesse. Kui ma küsisin teel lennujaama, mis kõige rohkem meelde jäi, vastasid noormehed, et Euroopa parlamendi hoone oma moodsa arhitektuuriga oli ikka tõesti vägev. Tütarlapsed hindasid rohkem kohalikku omapära, mis väljendus nii kõikjal olevates jalgratastes ja jalgratturites kui ka kaunites ning mugavates Strاسبourgi trammides. Kevade lõhnad, värvid ja värskus muidugi pealekauba. Ega ma päris täpselt saanudki teada, kuidas meie noored Euroopast mõtlevad. Kas nii nagu Noor-eestlased sadakond aastat tagasi või nagu Lennart Meri, kes ütles meie Euroopasse minemise kohta, et me ei saa minna sinna, kust me pole ära käinudki. Kuid praegu on meil tõepoolest juba kaks Euroopat-üks geograafiline ja teine majandus-poliitiline. Kärkla noored kogesid neid mõlemaid ja iga kogemus on väärtus tulevases elus.

Helgi Põllo